

สารบัญ

	หน้า
บทสรุป	
บทที่ 1 สถานการณ์คุณภาพอากาศและเสียง	
1.1 คุณภาพอากาศในบรรยากาศ	1 - 2
1.2 ระดับเสียง	1 - 27
บทที่ 2 สถานการณ์คุณภาพน้ำ	
2.1 คุณภาพน้ำผิวดิน	2 - 2
2.2 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง	2 - 13
2.3 น้ำใต้ดิน	2 - 20
2.3.1 เครือข่ายเฝ้าระวังสังเกตการณ์น้ำบาดาล	2 - 20
2.3.2 คุณภาพน้ำบาดาล	2 - 23
2.3.3 คุณภาพน้ำใต้ดินในพื้นที่เสี่ยง	2 - 24
บทที่ 3 สถานการณ์ของเสียและสารอันตราย	
3.1 มูลฝอยชุมชน	3 - 2
3.2 ของเสียอันตราย	3 - 10
3.3 สารอันตราย	3 - 25
บทที่ 4 เหตุฉุกเฉิน อุบัติภัยสารเคมี และการจัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ	
4.1 การลักลอบทิ้งกากของเสีย	4 - 3
4.2 อุบัติภัยสารเคมี	4 - 8
4.3 การจัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ	4 - 11
บทที่ 5 การบริหารจัดการมลพิษ	
5.1 งบประมาณเพื่อการบริหารจัดการมลพิษในภาพรวม	5 - 2
5.2 มาตรการและกลไกการบริหารจัดการมลพิษสำคัญที่เกิดขึ้นในปี 2555	5 - 4
5.3 ข้อเสนอเชิงนโยบาย	5 - 9

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก กรณีตัวอย่างการมีส่วนร่วมจัดการมลพิษของชุมชน
- ภาคผนวก ข ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ
- ภาคผนวก ค ผลการตรวจวัดคุณภาพเสียง
- ภาคผนวก ง ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ
- ภาคผนวก จ รายละเอียดสถานที่กำจัดมูลฝอยทั่วประเทศ
- ภาคผนวก ฉ คำอธิบายศัพท์/คำย่อ
- ภาคผนวก ช รายชื่อผู้จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2555

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	การจัดอันดับพื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด	1 - 7
ตารางที่ 2	สรุปข้อมูลตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5})	1 - 10
ตารางที่ 3	การจัดอันดับพื้นที่ที่มีปัญหาก๊าซโอโซน (O ₃) จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด	1 - 14
ตารางที่ 4	คุณภาพน้ำโดยรวมของแหล่งน้ำผิวดินที่ทำการตรวจวัด ปี 2555	2 - 3
ตารางที่ 5	สรุปเกณฑ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในช่วงน้ำน้อยและช่วงน้ำมาก ปี 2555	2 - 8
ตารางที่ 6	จังหวัดที่แหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม	2 - 9
ตารางที่ 7	จังหวัดที่แหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี	2 - 9
ตารางที่ 8	ร้อยละของจำนวนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก ปี 2551 - 2555	2 - 10
ตารางที่ 9	สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ปี 2555 ประเมินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำทะเล	2 - 16
ตารางที่ 10	จำนวนสถานีที่สังเกตการณ์ถาวรแยกตามแอ่งน้ำบาดาล ปี 2555	2 - 21
ตารางที่ 11	ปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นต่อวัน ปี 2555	3 - 4
ตารางที่ 12	สถานที่กำจัดมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ	3 - 5
ตารางที่ 13	จังหวัดที่น่าเป็นห่วงจากปัญหาด้านมูลฝอย 10 อันดับแรก	3 - 6
ตารางที่ 14	ปริมาณการใช้ประโยชน์ของเสียที่เป็นวัสดุรีไซเคิลในภาคอุตสาหกรรม ปี 2555	3 - 9
ตารางที่ 15	ปริมาณของเสียอันตรายจำแนกตามแหล่งกำเนิดและภูมิภาค ปี 2554 - 2555	3 - 11
ตารางที่ 16	การจัดการของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม ปี 2555	3 - 13
ตารางที่ 17	จำนวนโรงงานและความสามารถในการจัดการของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม ปี 2554	3 - 13
ตารางที่ 18	ผลการสำรวจพฤติกรรมของผู้บริโภคกลุ่มครัวเรือนในการจัดการกับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อไม่ใช้งานแล้วแยกตามประเภทของซากผลิตภัณฑ์	3 - 15
ตารางที่ 19	ผลการคาดการณ์ปริมาณซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ปี 2555	3 - 16
ตารางที่ 20	ขีดความสามารถในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3 - 19
ตารางที่ 21	สารเคมีกลุ่มสารอินทรีย์และกลุ่มสารอนินทรีย์ที่มีปริมาณการนำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรก ในปี 2555	3 - 27
ตารางที่ 22	ประเภทของวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่นำเข้า ปี 2555	3 - 27
ตารางที่ 23	รายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่นำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2555	3 - 28
ตารางที่ 24	รายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่มีการส่งออกสูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2555	3 - 28
ตารางที่ 25	รายชื่อวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ที่นำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2555	3 - 29
ตารางที่ 26	รายชื่อวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ที่ส่งออกสูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2555	3 - 29
ตารางที่ 27	เหตุการณ์ลักลอบทิ้งกากของเสีย ปี 2555	4 - 4
ตารางที่ 28	เหตุการณ์อุบัติเหตุสารเคมี ปี 2555	4 - 8
ตารางที่ 29	สถิติเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษจากหน่วยงานภาครัฐและผลดำเนินการแก้ไขปัญหา ปี 2555	4 - 14

สารบัญรูป

	หน้า	
รูปที่ 1	พื้นที่ที่พบปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) เกินค่ามาตรฐาน ณ สถานีตรวจวัดอัตโนมัติ	1 - 5
รูปที่ 2	ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) เฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี 2539 - 2555	1 - 9
รูปที่ 3	ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) เฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด ตั้งแต่ปี 2539 - 2555	1 - 9
รูปที่ 4	พื้นที่แสดงปริมาณก๊าซโอโซน (O ₃) เฉลี่ย 8 ชั่วโมงสูงสุด ในปี 2555 ณ สถานีตรวจวัดอัตโนมัติ	1 - 13
รูปที่ 5	ปริมาณก๊าซโอโซน (O ₃) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง สูงสุดในแต่ละปี 2539 - 2555 เทียบกับค่ามาตรฐาน	1 - 16
รูปที่ 6	ปริมาณก๊าซโอโซน (O ₃) เฉลี่ยทั้งปี 2539 - 2555 ไม่มีค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	1 - 17
รูปที่ 7	เบนซินในบรรยากาศ เฉลี่ย 12 เดือน (moving averages) สูงสุดในแต่ละพื้นที่ ปี 2551 - 2555	1 - 19
รูปที่ 8	1,3-บิวทาไดอิน ในบรรยากาศ เฉลี่ย 12 เดือน (moving averages) สูงสุดในแต่ละพื้นที่ ปี 2551 - 2555	1 - 19
รูปที่ 9	1,2-ไดคลอโรอีเทน ในบรรยากาศ เฉลี่ย 12 เดือน (moving averages) สูงสุดในแต่ละพื้นที่ ปี 2551 - 2555	1 - 20
รูปที่ 10	คลอโรฟอร์มในบรรยากาศ เฉลี่ย 12 เดือน (moving averages) สูงสุดในแต่ละพื้นที่ ปี 2551 - 2555	1 - 20
รูปที่ 11	ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย น่าน ลำพูนแพร่ พะเยา และตาก ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน 2555 เปรียบเทียบกับกิจกรรมการเผาในที่โล่ง (จำนวนจุดความร้อน)	1 - 22
รูปที่ 12	สถิติผู้ป่วยโรคที่เกี่ยวข้องกับมลพิษหมอกควัน จำนวน 4 โรค ในช่วงตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน 2555 เปรียบเทียบกับปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) สูงสุด ในแต่ละสัปดาห์	1 - 22
รูปที่ 13	ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต สงขลา นราธิวาส ยะลา สตูล ตรัง และนครศรีธรรมราช แสดงช่วงค่าต่ำสุด - สูงสุด และค่าเฉลี่ยในพื้นที่ วันที่ 1 มิถุนายน - 30 กันยายน 2555	1 - 26
รูปที่ 14	ระดับเสียงเฉลี่ย (L _{eq}) 24 ชั่วโมง สูงสุด - ต่ำสุด ปี 2555 และภาพแสดงการเทียบเคียงระดับเสียงในสิ่งแวดล้อม	1 - 28
รูปที่ 15	สถานการณ์ระดับเสียงปี 2555 ในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศไทย กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1 - 29
รูปที่ 16	ค่าเฉลี่ยของระดับเสียงเฉลี่ย (L _{eq}) 24 ชั่วโมง ณ จุดตรวจวัดชั่วคราวริมถนนในกรุงเทพมหานคร	1 - 31
รูปที่ 17	แนวโน้มของระดับเสียงบริเวณริมถนนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในช่วง ปี 2540 - 2555	1 - 32
รูปที่ 18	แนวโน้มของระดับเสียงบริเวณพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในช่วงปี 2540 - 2555	1 - 32
รูปที่ 19	แนวโน้มของระดับเสียงบริเวณพื้นที่ริมถนนในต่างจังหวัด ในช่วงปี 2540 - 2555	1 - 33
รูปที่ 20	แนวโน้มของระดับเสียงบริเวณพื้นที่ทั่วไปในต่างจังหวัด ปี 2540 - 2555	1 - 33
รูปที่ 21	คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ ปี 2555	2 - 4
รูปที่ 22	เปรียบเทียบคุณภาพน้ำจากการตรวจวัดในช่วงน้ำน้อยและช่วงน้ำมาก ปี 2555	2 - 7
รูปที่ 23	ร้อยละของเกณฑ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญทั่วประเทศ ปี 2539 - 2555	2 - 10
รูปที่ 24	แนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญทั่วประเทศ ปี 2539 - 2555	2 - 11
รูปที่ 25	สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง	2 - 14
รูปที่ 26	ผลการประเมินดัชนีคุณภาพน้ำทะเลทั่วประเทศ ปี 2555	2 - 15
รูปที่ 27	แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งในช่วงปี 2540 - 2555	2 - 19
รูปที่ 28	สถานีและบ่อสังเกตการณ์น้ำบาดาล	2 - 20
รูปที่ 29	ตำแหน่งสถานีสังเกตการณ์ทั่วประเทศ ณ ปี 2555	2 - 22
รูปที่ 30	ปริมาณและคุณภาพน้ำบาดาล	2 - 23
รูปที่ 31	ปริมาณเหล็ก (a) แมงกานีส (b) ไนเตรท (c) และ ซิลิเนียม (d) ในบ่อน้ำบาดาล และบ่อน้ำตื้น บริเวณอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	2 - 25
รูปที่ 32	บ่อสังเกตการณ์น้ำบาดาลที่มีปริมาณโลหะหนักบริเวณรอบ ตำบลมาตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	2 - 27

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 33 แผนภูมิการไหลของปริมาณมูลฝอย ปี 2555	3 - 3
รูปที่ 34 ปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น การนำไปใช้ประโยชน์และได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ในปี 2551 - 2555	3 - 5
รูปที่ 35 สัดส่วนการนำมูลฝอยชุมชนกลับมาใช้ประโยชน์ ปี 2555	3 - 7
รูปที่ 36 ปริมาณการใช้ประโยชน์ของเสียภาคอุตสาหกรรม ปี 2551 - 2555	3 - 8
รูปที่ 37 การนำของเสียภาคอุตสาหกรรมกลับมาใช้ประโยชน์ ปี 2555	3 - 8
รูปที่ 38 สัดส่วนการนำของเสียภาคอุตสาหกรรมกลับมาใช้ประโยชน์ ปี 2551 - 2555	3 - 9
รูปที่ 39 ปริมาณของเสียอันตรายจำแนกตามประเภท ปี 2551 - 2555	3 - 12
รูปที่ 40 พฤติกรรมของผู้บริโภคกลุ่มครัวเรือนในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อไม่ใช้งานแล้ว	3 - 15
รูปที่ 41 แผนภูมิการไหลของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยตลอดวัฏจักรชีวิต	3 - 16
รูปที่ 42 การคาดการณ์ปริมาณการเกิดมูลฝอยติดเชื้อ ปี 2551 - 2555	3 - 17
รูปที่ 43 การลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ และอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์	3 - 22
รูปที่ 44 เตาเผามูลฝอย โรงพยาบาลจอมพระ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์	3 - 23
รูปที่ 45 การนำเข้าและผลิตสารเคมีในประเทศไทย ปี 2551 - 2555	3 - 26
รูปที่ 46 สถิติการเกิดอุบัติเหตุด้านมลพิษตั้งแต่ ปี 2551 - 2555	4 - 3
รูปที่ 47 บริเวณที่เกิดเหตุลักลอบทิ้งกากของเสีย ตำบลหนองแห่น อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	4 - 6
รูปที่ 48 เหตุการณ์เกิดระเบิดในโรงงานของบริษัท บีเอสที อีลาสโตเมอร์ส จำกัด จังหวัดระยอง	4 - 11
รูปที่ 49 สถิติเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษ ปี 2545 - 2554	4 - 12
รูปที่ 50 สัดส่วนประเภทปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนในปี 2545 - 2554	4 - 13
รูปที่ 51 สัดส่วนประเภทปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียน ปี 2555	4 - 13
รูปที่ 52 สัดส่วนการร้องเรียนปัญหามลพิษในแต่ละภูมิภาค ปี 2555	4 - 14
รูปที่ 53 งบประมาณด้านการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมเทียบกับงบประมาณแผ่นดินทั้งหมดของประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 - 2555	5 - 3
รูปที่ 54 สัดส่วนงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555	5 - 3

รชช ๑๑%

๓๖๓.๗๓

เลขหมู่ ๓๑๖.๔

๒๕๕๕

เลขทะเบียน ๒๑๓๑๔

วันที่ 19 ก.พ. 2557

115366

Pollution

ด้วยอธิบดีกรมวิชาการ

จาก

สำนักควบคุมมลพิษ

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE

สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110016200

รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2555

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีที่พิมพ์ 2555 จำนวนที่พิมพ์ 2,000 เล่ม (ภาษาไทย 1,500 เล่ม และภาษาอังกฤษ 500 เล่ม)

เลข คพ. 06-046 เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) 978-616-316-155-4

จัดทำโดย กรมควบคุมมลพิษ 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2298 2000 โทรสาร 0 2298 2002

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ : pr@pcd.go.th เว็บไซต์ : <http://www.pcd.go.th>

ออกแบบและจัดพิมพ์โดย บริษัท บีทีเอส เพรส จำกัด <http://btspress.blogspot.com>

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการและเทคโนโลยี